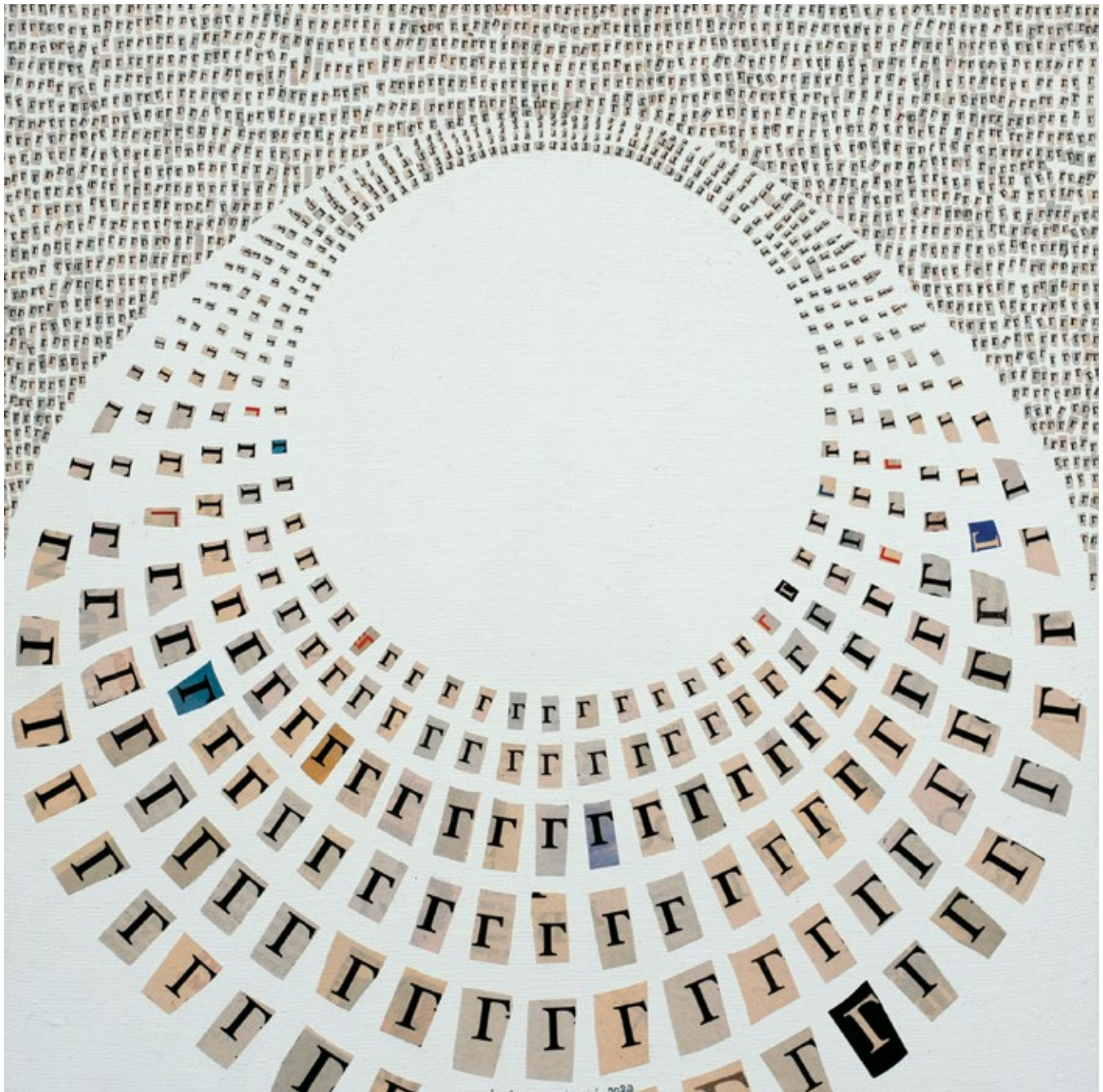

ЛИДИЈА
АНТАНАСИЈЕВИЋ
Re-Transformorium

Слово Г, 2020, коллаж, 27x27cm

Letter G, 2020, collage, 27x27cm

ЛИДИЈА АНТАНАСИЈЕВИЋ
Re-Transformorium

LIDIJA ANTANASIJEVIĆ
Re-Transformorium

Продајна галерија „Београд”

Август-септембар 2023.

Београд

Мирослав Карић

RE-TRANSFORMATORIUM Лидија Антанасијевић

Већ са првом самосталном изложбом одржаном у Графичком колективу почетком деведесетих година Лидија Антанасијевић је привукла пажњу стручне јавности која је оцењује као снажну ауторску појаву у пољу графике и у такозваном београдском графичком кругу који „...за један беоцуг проширује и истовремено појачава чврсту линију високих захтева...”¹ постављених пред графичким медијем у савременим уметничким дешавањима. Едукована је у традицији београдске графичке школе уз врхунско техничко-технолошко образовање али и формирана у кретањима која су током девете деценије прошлог века обележиле праксе појединих уметника/графичара односно њихови смели искораци и испитивања могућности материјала, техничких поступака и генерално превазилажења постојећих оквира графичке дисциплине. „Постављајући фундаментално питање: Шта је графика и доводећи је понекад својим радом до граничних нивоа медија, појединачни ауторски путеви”, истиче историчарка уметности Љиљана Ћинкул „водили су махом ка преиспитивању иницијалних осећања за формална и структурална својства дела ... ка новим слободнијим стваралачким критеријумима ... истраживању односа графичке матрице и њеног квалитета у коначном учинку дела.”² У таквој клими и Лидија Антанасијевић започиње своја истраживања карактеристична у посвећеним тестирањима изражајних својстава графичке материје и њених евокативних могућности³, поигравању са форматима и димензијама, у експресивности геста и отворености у процесу рада. Биће то за уметницу најподеснији израз да кроз различите форме/нивоое фигурације (аутопортрет, портрет, тело) артикулише тематска интересовања везана за откривање дубина психолошких стања, тензиčnosti и превирања унутрашњих простора како сопственог, тако и уопштено људског бића. Додатну и посебну димензију оваквим тематским промишљањима доноси недуго

након првих самосталних излагања Лидијин одлазак из земље која је ушла у драматичне догађаје, и пресељење у Лондон где започиње нов, емигрантски живот. Привикавање на свакодневицу друге средине и другачије професионалне околности током деведесетих година нису је, међутим, удаљили од Београда и сцене где је почела да гради већ запажену позицију и којој је желела да припада. Учествује на изложбама, добија награде за свој рад потврђујући статус ауторке препознатљивог стваралачког рукописа, „рефлектујући нови и аутентични звук уз супериорно владање класичним техникама дубоке штампе“⁴, како је стајало у образложењу жирија за награду Велики печат Графичког колектива који је уметници додељен 1994. године за рад под називом *Кошмар*. Истовремено поменутих деведесетих година Лидија наставља са даљим разрадама свог графичког израза, па ће њена експериментисања са техничким поступцима временом укључивати све чешће фотогравуру а нешто касније у уметничку праксу уводи и медиј инсталације којим ће визуелно и идејно елаборирати комплексност тема везаних за последице трагичних догађаја на овдашњим просторима. Разматрања потенцијала графичког медија у проширеном пољу и искораци у тродимензионалност кроз објекте и инсталације обележиће након 2000-их година уметничине радове у којима се тематски експлицитније бави питањима емигрантске егзистенције и у том смислу наративима миграција, измештености, културно-идентитетских расцепа, културног и политичког дуалитета и разлика. „Имам жељу, потребу и пасију“ навешће поводом изложбе *У тишини*, одржане 2009. године у Графичком колективу „да изразим себе у расцепу у ком живим између две културе и два језика, између два различита уметничка стила изражавања: ликовно-визуелног (српског) и вербално-визуелног (енглеског)“. Покушавајући да пренесе то емотивно стање она истражује „...фино подешавање и значење речи као и тумачења на основу културних разлика...“⁵, доживљених у обе припадајуће културе, како завичајне, тако и оне усвојене, додајући да су увек у транзиту са њом без обзира на одредиште поласка или доласка, и стварајући, на тај начин, сам појам дома више као духовно постојање него физичко присуство.

Кулминацију свих ових размишљања уметница поставља као тематски фокус пројекта *Transformatorium* који наменски конципира и премијерно излаже 2021. године у простору

¹ Душан Ђокић, Лидија Антанасијевић, „Од априла до априла”, каталог, галерија Андрићев венац, Београд, 1991.

² Љиљана Ћинкул, „Актуелности у графици деведесетих година”, објављено у *Уметност на крају века (I)*, приредила Ирина Суботић, https://www.rastko.rs/likovne/xx_vek/liljana_cinkul.html приступљено 15. 7. 2023.

³ Љиљана Слијепчевић, „Рефлексике нове слике у графици”, објављено у *Рефлексике нове слике у графици*, Музеј савремене уметности Београд, 1994.

⁴ Из одлуке жирија за награду Велики печат (1994). Жири је радио у саставу: Бојана Бурић, Невенка Стојсављевић и Бранимир Карановић

⁵ Из презентације изложбе *A New Home*, The Art Pavilion, Mile End, Лондон, 2016 https://exhibitions.weebly.com/uploads/1/2/5/8/1258901/a_new_home_elp_artists_and_works_0212.pdf

некадашње нишке џамије (Салон 77) представљајући вишемедијску *site specific* инсталацију која је укључивала колаже, објекте, и пројекције видео радова на транспарентним текстилним површинама. „Односим се према галерији као позоришној сцени, инсистирам на призору, не на класичној изложбеној поставци“⁶, изјавиће давно у једном интервјуу доказујући то и овај пут у врло пажљивој констелацији изложених радова који су у садејству са аутентичним амбијентом џамије посматрача уводили у димензију специфичног перцептивног искуства. Атмосфера прожимајућих звукова, кретања међу готово етеричним пројекцијама окружених радовима колажираних садржаја на зидовима, акцентованих у полутами непосредним усмереним светлом, за посетиоце су доносили својеврсни тон затајног, посвећеничког и узвишеног. Нарочит утисак су остављале пројекције великих димензија на којима уметница у осами и извесном медитативном чину исеца странице дневног листа *Политика* са којих опадају најпре реченице, затим речи и напослетку слова и интерпункцијски знаци прекривајући у спором паду под њеног лондонског студија. Или завршавајући као материјал за колаже чији „јувелирски рад“⁷ не полази само од визуелне и интерпретативне специфичности ћириличног писма већ управо прави кључни значењски заплет – деконструкцију „празне речи политичке реторике“⁸ и њену трансформацију и превођење у нове креативне садржаје. Избор малих и великих слова (Т т, О о, Б б, М м, Л л, Ј ј, Ш ш, Н н, И и...) различитих бојених интензитета осваја површину папира и „...својим фонетско–енергетским потенцијалом генеришу вредност заиграног визуелног знака“⁹ брижљиво распоређеног у композиције које асоцирају на „...енергетске спирале, речне токове или имагинарне континенте...“¹⁰ У својој унтрашњој динамици Лидијини колажи за посматрача могу да оставе и утисак замрзнутог анимираног кадра у којима се наслућује ковитлање, бубрење, растезање, сливање облика попут живих, органских ентитета праћених у микроскопској анализи људском

⁶ „Галерија као позоришна сцена“, интервју Лидије Антанасијевић са Срђаном Ђилетом Марковићем, *Глас јавности*, 23. август 2001. <http://arhiva.glas-javnosti.rs/arhiva/2001/08/22/srpski/101082102.shtml> приступљено 15. 7. 2023.

⁷ Ирина Суботић, „Реч о слову“, објављено у каталогу изложбе Лидије Антанасијевић *Transformatorium*, Галерија савремене ликовне уметности Ниш, 2021, стр. 7.

⁸ Љиљана Ћинкул, „Ко смо, одакле долазимо и куда идемо“, објављено у дневном листу *Политика*, 24. мај 2021, стр. 13.

⁹ Љиљана Ћинкул, ибид.

¹⁰ Ирина Суботић, „Реч о слову“, објављено у каталогу изложбе Лидије Антанасијевић *Transformatorium*, Галерија савремене ликовне уметности Ниш, 2021, стр. 8.

оку невидљих светова. Конструисање колажа за Лидију постаје процес који слично графичким поступцима захтева вешту мануелност, фокусираност, добро познавање материје (у овом случају штампарског отиска), стрпљење до финалног, задовољавајућег исхода и целине у којој сваки елемент, по предвиђеној јачини, мора доћи до пуног изражаја. Матрица, условно речено, у уметничким радовима јесте медијска информација, отиснута и ауторкином интервенцијом разграђена на полуапстрактне форме чија „читања“ и интерпретације не зависе од друштвено–политичких и идеолошких контекста већ у сопственим законитостима и порецима креирају нов семантички систем. Слично премисама визуелне поезије Лидија настоји да „...ограничења вербалног језика и ‘неповерења’ према речима, а посебно према манипулацији речи...“¹¹ замени увођењем визуелних структура и њихових потенцијала за успостављање универзалније комуникације са посматрачем, не само као пасивним реципијентом, него и активним у дешифровању и стварању значења. У корелацији са ранијим остварењима *Transformatorium* је још једном показао ауторкину позицију суптилног критичког преиспитивања света и времена у којем живи, историјских околности и консеквенци због којих ће бити у раскораку између два дома, две културе и традиције, у језицима и идентитетима који ће се континуирано мешати и константној запитаности о припадању. Адаптирана за простор Продајне галерије „Београд“ изложба *Re-Transformatorium* у формално–презентацијском смислу за уметницу јесте прилика и изазов да се у новим односима међу радовима, њиховим елементима покретне слике, колажираних типографских садржаја, материјала и текстура упризори моменат дубоко интимног, интроспективног погледа и размишљања о сложеностима реалности емигрантске двоструке егзистенције. Конзистентно и мисаоно софистицирано стваралаштво Лидије Антанасијевић последњих неколико деценија припада кругу уметничких пракси и сензибилитета који не подлежу трендовима и диктату великих тема или високих продукција већ оним чије се вредности изграђују у непретенциозности, у једноставности и јасноћи идеје, истрајности да се одабрани примарни медиј и визуелни израз постепено и темељно савладају а самим тим и сагледају границе њихових могућих померања и проширења.

¹¹ Миливој Павловић, „Сигналистичка невербална поезија“, објављено на порталу Сигнализам: манифести, студије, есеји, прикази <http://signalism1.blogspot.com/2009/08/signalisticka-neverbalna-poezija.html> приступљено 20. 7. 2023

ЛИДИЈА АНТАНАСИЈЕВИЋ

(1961, Београд)

www.lidijaantanasijevic.com

lidija.antana@gmail.com

Образовање и професионалне афилијације

- 2021. Члан Краљевске Академије Западне Енглеске
- 1991. Магистрала на Факултету Ликовних Уметности у Београду
- 1989. Члан УЛУС-а
- 1988. Дипломирала на Факултету Ликовних Уметности у Београду

Уметничка гостовања и предавања по позиву (избор)

- 2022. 59. Уметничка колонија Сићево, Србија/ Гостујући уметник
- 2015; 2013. Guanlan Original Printmaking Base, Гуанлан, Кина/
Гостујући уметник
- 2014. Masson Gross School of Arts, Рутгерс Универзитет, Њу Џерзи,
Америка/Гост. предавач
- 1997-00. London Print Studio, Лондон/ Гостујући уметник/
Истраживач нових технологија
- 1995-96. Glasgow School of Art, Глазгов, Шкотска/ Гостујући
уметник
- 1995. Drakes University, Де Моин, Ајова, Америка/ Гостујући
предавач

Награде

- 2022. Flourish Award – за изузетно достигнуће у графици у Великој
Британији
- 2019. Златна игла за графику, Пролећна изложба УЛУС-а, Београд
- 2014. Мали печат Графичког колектива, Београд
- 2014. Три најбоља рада, 1. Јорџа Међународни бијенале мале
графике, Јогијакарта, Индонезија
- 2012. Друга награда, 6. Ех-Уи конкурс за графику, Београд
- 1998. Награда центра за графику и визуелна истраживања, 5.
Међународном бијеналу графике, Београд
- 1997. Сребрна медаља, 1. Међународна изложба минијатуре жена
уметница, Стокхолм, Шведска
- 1997. John Purcell Rareг награда, Отворена изложба Лондонске
графичке радионице, Лондон
- 1996. Почасна награда, 1. Међународна изложба мале графике,
Стокхолм, Шведска
- 1994. Велики печат Графичког колектива, Београд
- 1994. Почасна награда, 13. Међународни бијенале графике, Ибица,
Шпанија

Самосталне изложбе

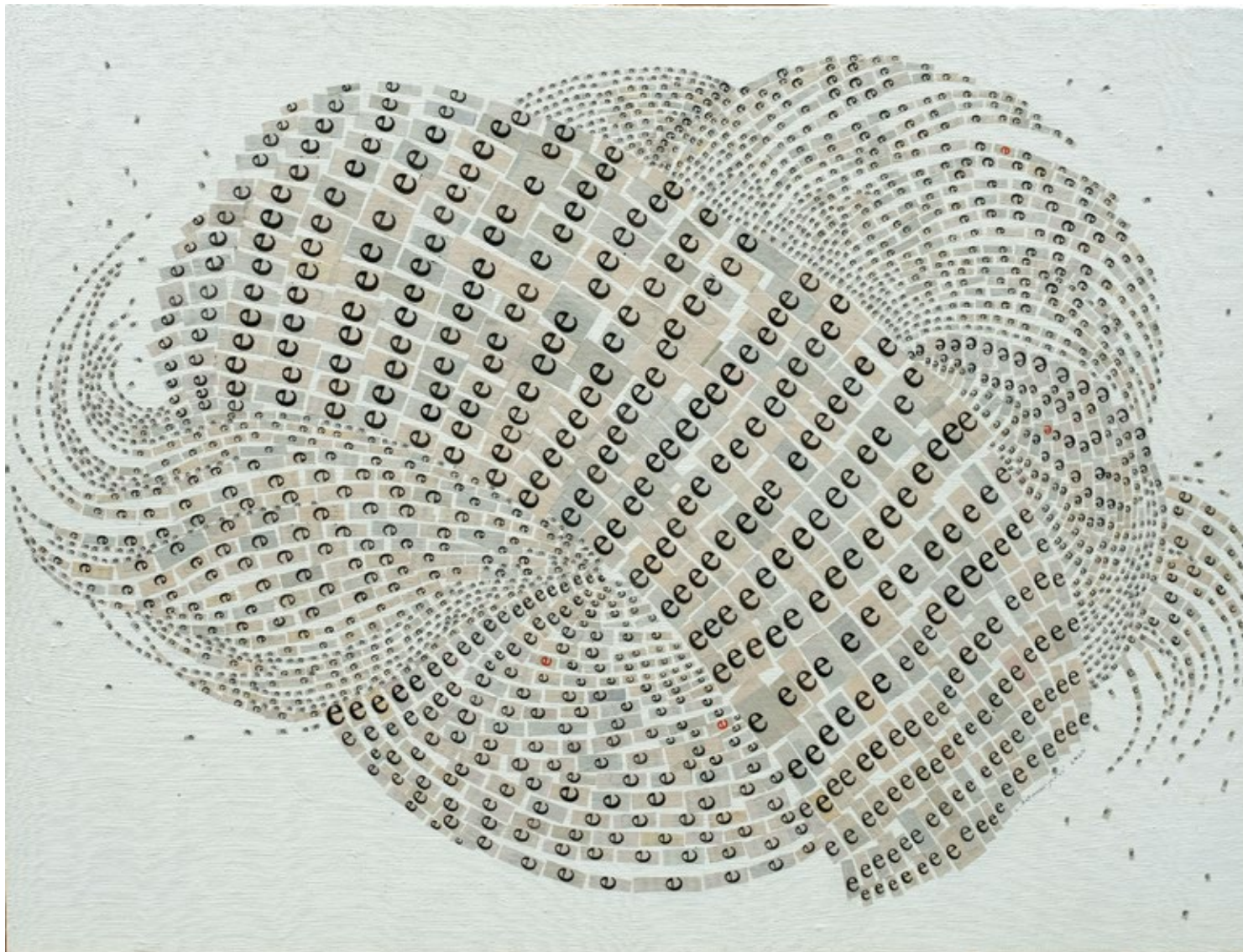
- 2021. Трансформаториум, Салон 77, СЛУНИС, Ниш
- 2009. У Тишини, Западна галерија Хи'Ан академије ликовних
уметности, Ши-ан, Кина
- 2009. У Тишини, Галерија графичког колектива, Београд
- 2007. Тачка Гледишта, Галерија Алкмар графичког атељеа,
Алкмар, Холандија
- 2000. Лакоћа Постојања, Галерија дворни трг, Љубљана, Словенија
- 1997. London Print Studio gallery, Лондон, Енглеска
- 1996. Албум 1991-1995, Ликовна галерија Културног центра,
Београд
- 1996. Assembly Gallery, Glasgow School of Art, Глазгов, Шкотска
- 1991. Галерија Инсула, Љубљана, Словенија
- 1991. Галерија Графички Колектив, Београд

Излагала на преко 90 групних изложби у земљи и иностранству.

Колекције (избор)

- Викторија & Алберт Музеј, Лондон, Велика Британија; Краљевска
Академија Западне Енглеске, Бристол, УК; Национални музеј
Тајвана, Тајван; Guanlan Original Printmaking Base, Гуаналан, Кина;
Музеј Савремене уметности, Ибица, Шпанија; Музеј Савремене
уметности, Шамалијер, Француска; Музеј универзитета Аризоне
колекција графике, Аризона; Национални музеј, Познањ, Пољска;
Музеј Савремене уметности, Београд; Министарство за културу,
Београд; Галерија Савремене ликовне уметности Ниш; Градска
галерија, Ужице; Галерија Графички колектив, Београд

Живи и ради у Лондону, УК

Реконструкција Политике – Слово Е, 2019, колаж, 36х46см
Reconstruction of Politika - Letter E, 2019, collage, 36x46cm

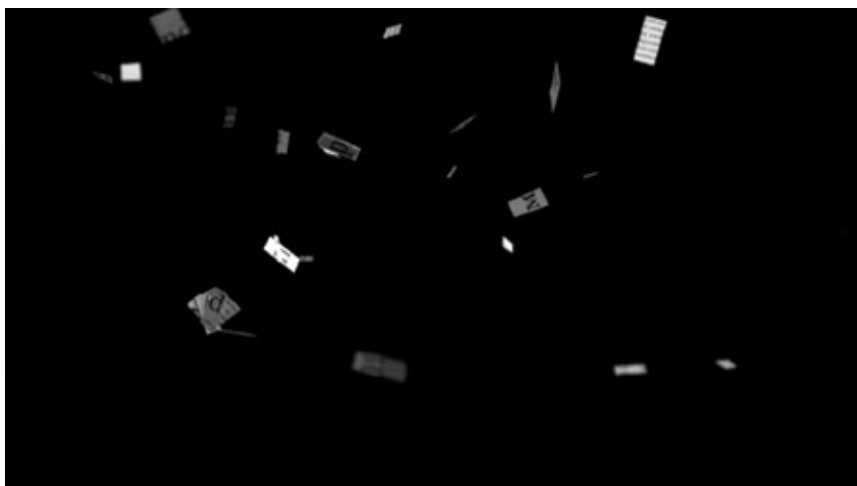

Re-Transformorium

2023, поставка у Продајној галерији „Београд”/ installation view in Sales Gallery "Beograd"

Деконструкција Политике, 2018, кадрови из видеа
Deconstruction of Politika, 2018, stills from video

LIDIJA ANTANASIJEVIĆ

(1961, Belgrade, Serbia)

www.lidijaantanasijevic.com

lidija.antana@gmail.com

Education and Affiliations

- 2021 Member of Royal West of England Academy
- 1991 MA in Printmaking, Faculty of Fine Arts, University of Arts in Belgrade
- 1989 Member of ULUS (Association of Fine Artists of Serbia)
- 1988 BA in Painting and Printmaking, Faculty of Fine Arts, Belgrade, Serbia

Artist-in-Residence and Teaching (selection)

- 2022 Sićevo 59th Art Collony, Niš, Serbia / Artist-in-Residence
- 2015, 2013 Guanlan Original Printmaking Base, China / Artist-in-Residence
- 2014 Masson Gross School of Arts, Rutgers University, New Jersey, US / Visiting Lecturer
- 1997-00 London Print Studio, London / Artist-in-Residence / Researcher
- 1995-96 Glasgow School of Art, Glasgow, Scotland / Artist-in-Residence
- 1995 Drakes University, Des Moines, Iowa, US/ Visiting Lecturer

Prizes and Awards

- 2022 Flourish Award – for Excellence in Printmaking in UK
- 2019 Golden Needle for Printmaking, Spring Exhibition of ULUS, Belgrade, Serbia
- 2014 The Small Seal for Printmaking, Grafički Kolektiv, Belgrade, Serbia
- 2014 Three Best Works, 1st Jogja Miniprint International Biennial, Yogyakarta, Indonesia
- 2012 Second Prize, 6th Ex-Yu Printmaking Competition, Belgrade, Serbia
- 1998 Award from Centre for Graphic and Visual Research, 5th International Biennial of Prints, Belgrade, Serbia
- 1997 Silver Medal, 1st International Female Artist's Miniature Art Annual, Stockholm, Sweden
- 1997 John Purcell Paper Prize, London Print Studio Open Exhibition, London, UK
- 1996 Honourable Mention, 1st International Exhibition of Small Graphics, Stockholm, Sweden

- 1994 Honourable Mention, 13th International Printmaking Biennial, Ibiza, Spain
- 1994 The Great Seal of Printmaking, Grafički Kolektiv, Belgrade, Yugoslavia

Solo exhibitions

- 2021 Transformatorium, Salon 77 SLUNIS, Niš, Serbia
- 2009 In Silence, Western Gallery of Xi'An Academy of Fine Arts, Xi'An, China
- 2009 In Silence, Gallery Grafički Kolektiv, Belgrade, Serbia
- 2007 Point of View, Gallery Grafisch Atelier Alkmaar, Alkmaar, Netherlands
- 2000 The Easiness of Mere Being, Gallery Dvorni Trg, Ljubljana, Slovenia
- 1997 London Print Studio Gallery, London, UK
- 1996 Album 1991 – 1995, Gallery Kulturni Centar, Belgrade, Serbia
- 1996 Assembly Gallery – Glasgow School of Art, Glasgow, UK
- 1991 Gallery Insula, Ljubljana, Slovenia
- 1991 Gallery Grafički Kolektiv, Belgrade, Yugoslavia

She exhibited her artwork at more than 90 exhibitions in Serbia and abroad.

Public Collections (selection)

V & A Museum, London; Royal West of England Academy, Bristol, UK; National Museum of Taiwan, Taiwan, Guanlan Original Printmaking Base, Guanlan, China; Museum of Contemporary Art, Ibiza, Spain; Museum of Contemporary Art, Belgrade, Serbia; Ministry of Culture, Belgrade, Serbia; Gallery of Contemporary Art, Niš, Serbia; Gallery Grafički Kolektiv, Belgrade, Serbia; University of Arizona Museum of Art Print Collection, USA

Lives and works in London, UK

Miroslav Karić

RE-TRANSFORMATORIUM Lidija Antanasijević

With her first solo exhibition at the Graphic Collective Gallery in the early 1990s, Lidija Antanasijević attracted the attention of the art critics, who assessed her a powerful creative voice in the field of printmaking and in the Belgrade Printmaking Circle, which "... expends and simultaneously reaffirms the high level of expectations"¹ of the printmaking medium in the contemporary art scene. She was educated in the tradition of the Belgrade School of Printmaking, receiving excellent technical and technological training but also formed by the movements that marked the practices of certain artists/printmakers during the 1990s, their bold exploration and experimentation with materials, technical processes and their overall transcending of existing boundaries within the discipline of printmaking. "By asking the fundamental question: What printmaking is and sometimes reaching the borderline of the media with their work, their individual artistic paths", art historian Ljiljana Činkul points out "led mostly to a reexamination of their initial feeling for the formal and structural properties of their work ... bringing new more liberated creative criteria ... exploring the relationship between the print matrix and its quality in the final result of the work"². At that time, Lidija Antanasijević also began her exploration, characterized by a committed testing of the expressive properties of the printmaking material and its evocative possibilities³, playing with formats and dimensions, expressiveness of gesture and openness in the process. It would become the most appropriate way to articulate through different forms/levels of figuration (self-portrait, portrait, body), thematic interests related to discovering the depths of psychological states, tensions and turmoil of the inner spaces of both her own and the human being in general. An additional and significant dimension was added to these thematic reflections when Lidija, soon after her first exhibitions,

---

¹ Dušan Đokić, Lidija Antanasijević, Od aprila do aprila (*From April to April*) katalog, galerija Andrićev venac, Beograd, 1991

² Ljiljana Činkul, Aktualnosti u grafici devedesetih godina (*Current Trends in Printmaking in the 1990s*), published in Umetnost na kraju veka (I) (Art at the End of the Century I), edited by Irina Subotić, https://www.rastko.rs/likovne/xx_vek/ljiljana_cinkul.html accessed 15.7.2023

³ Ljiljana Slijepčević, Refleksije nove slike u grafici (*Reflections on the New Image in Printmaking*), published in Refleksije nove slike u grafici (*Reflections on the New Image in Printmaking*), Muzej savremene umetnosti Beograd, 1994

left her native country which was embroiled in dramatic events, and moved to London starting a new life as an emigrant. Despite having to adjust both to the daily life in a different environment and to new professional circumstances during the 1990s, Lidija remained connected to Belgrade and the artistic scene where she had already begun to establish a notable reputation. She participated in exhibitions, received awards for her work, and reaffirmed her status as an artist with a distinctive and recognizable creative style. The jury of the Great Seal Award of the Graphic Collective, which Lidija received in 1994 for her work titled *Nightmare*, acknowledged her superior mastery of the classical intaglio printmaking techniques⁴ as well as her new and authentic artistic voice. During the nineties, Lidija continued to further develop her printmaking style, and her experimentation with technical processes increasingly included photogravure. Somewhat later, she also introduced installation as a medium into her artistic practice using it to visually and conceptually elaborate on the complexity of themes related to the consequences of the tragic events within the context of her native country. After the 2000s, Lidija's artwork was marked by reflection on the potential of the printmaking medium in an expanded field and she introduced three-dimensionality through objects and installations. She thematically engaged in these works more explicitly with the issue of migrant livelihoods, focusing on narratives of migration, displacement, cultural and identity splits and the cultural and political duality and differences. "I have a wish, a need and a passion", she said on the occasion of her exhibition *In Silence* held in 2009 at the Graphic Collective Gallery, "to express myself from the discrepancy in which I live with two cultures and two languages, between two different artistic styles of expression: visual (Serbian) verbal-visual (English)." Trying to convey this emotional state, she explores the "Subtle tuning and meaning of words, as well as interpretations based on cultural differences,"⁵ expressed in both of the cultures she belongs to, the native and the adopted one. Lidija added that they were always traveling with her, regardless of the destination between departure or arrival, and thus creating the notion of home more as a spiritual existence than a physical one.

The culmination of all these thoughts was presented by the artist as the thematic focus of the project *Transformatorium*, specifically conceived and first showcased in 2021 at the former Niš mosque

---

⁴ From the decision of the Great Seal Award jury (1994). Jury members: Bojana Burić, Nevenka Stojavljević i Branimir Karanović

⁵ From the presentation of the exhibition *A New Home*, The Art Pavilion, Mile End, London, 2016 https://exhibitions.weebly.com/uploads/1/2/5/8/1258901/a_new_home_elp_artists_and_works_0212.pdf

(Salon77). It showcased a multimedia site-specific installation that included collages, objects, and video projections on transparent textile surfaces. Lidija said in an interview, "I approach the gallery as a theatrical stage, emphasizing the scene rather than the traditional exhibition display."⁶ This concept is evident in the careful arrangement of exhibited works that in conjunction with the authentic ambiance of the mosque, immerse the viewers into a dimension of specific perceptual experience. The atmosphere was filled with immersive sounds, movements among almost ethereal projections surrounded by collaged works on the walls, accentuated by low-intensity directed light. This combination created a sense of a secretive, sacred and sublime tone for the visitors. Of particular impact was the large-scale projections, where the artist, in solitude and through a certain meditative act cut out pages from the daily newspaper *Politika* causing first the sentences, then words and eventually letters and punctuation marks to slowly fall and cover the floor of her London studio. Or they ended up as material for collages where Lidija's "work worthy of a jeweler"⁷ did not only emerge from the visual and interpretative specificity of the Cyrillic script but also created a crucial semantic twist – the deconstruction of "empty words of political rhetoric"⁸ and their transformation and translation into new creative content. The selection of small and capital letters (Т т, О о, Б б, М м, Л л, Ј ј, Ш ш, Н н, И и ...) of different colored intensities overtook the surface of the paper and "... with their phonetic-energetic potential generate the value of playful visual signs,"⁹ carefully arranged in compositions that evoke "...energy spirals, river streams, or imaginary continents ...".¹⁰ In their internal dynamics, Lidija's collages can leave the viewer with the impression of a frozen animated frame where swirling, swelling, stretching and merging shapes are hinted at, resembling living, organic entities accompanied by a microscopic analysis of the worlds invisible to the human eye. Creating collages becomes for Lidija a process that, similar to printmaking techniques, requires

---

⁶ Galerija kao pozorišna scena (*Gallery as a Theatrical Stage*), Lidija Antanasijević interviewed by Srđan Đile Marković, *Glas javnosti*, 23. avgust 2001. <http://arhiva.glas-javnosti.rs/arhiva/2001/08/22/srpski/101082102.shtm> pristupljeno 15.7. 2023

⁷ Irina Subotić, Reč o slovu, (*A Word on the Letter*) published in the catalogue of Lidija Antanasijević's exhibition *Transformatorium*, Galerija savremene likovne umetnosti Niš, 2021, p. 7

⁸ Ljiljana Ćinkul, Ko smo, odakle dolazimo i kuda idemo (*Who Are We, Where Are We From, and Where Are We Going*), published in the daily newspaper *Politika*, 24. maj 2021, p. 13

⁹ Ljiljana Ćinkul, *ibid.*

¹⁰ Irina Subotić, Reč o slovu, (*A Word on the Letter*) printed in the catalogue of Lidija Antanasijević's exhibition *Transformatorium*, Galerija savremene likovne umetnosti Niš, 2021, p. 8

skillful manual dexterity, focus, a good understanding of the medium (in this case, printmaking), patience until the final satisfying outcome and unity in which each element, according to its intended strength, must come to full expression. The matrix in Lidija's work carries the media information, printed and deconstructed by the artist's intervention into semi-abstract forms, whose "readings" and interpretations do not depend on socio-political and ideological contexts but create a new semantic system according to their own laws and dictates. Similar to the premises of visual poetry, Lidija strives to replace the "... limitations of verbal language and 'distrust towards words, especially towards the manipulation of words'"¹¹ by introducing verbal structures and their potential to establish a more universal communication with the viewer, not only as a passive recipient but also an active participant in deciphering and creating meaning. Once again, in correlation with her earlier achievements, *Transformatorim* showed the artist's position of subtle critical questioning of the world and the time she lives in, the historical circumstances and consequences that led her to exist in a discrepancy between two homes, two cultures and traditions, in languages and identities that continuously mix and to constantly question the issue of belonging. The *Re-Transformatorium* exhibition adapted for the space of the *Beograd Sales Gallery*, in a formal-presentational sense is an opportunity and a challenge for the artist to stage a moment of a deeply intimate, introspective view of new relationships between the works, their elements of moving images, collaged typographic content, materials and textures and reflections on the complexities of the reality of an emigrant's dual existence. Lidija Antanasijević's consistent and sophisticated thought in creativity of the last few decades belongs to the circle of artistic practices and sensibilities that are not subject to the trends and dictates of big themes or high-profile productions, but to those whose values are built by unpretentiousness, by the simplicity and clarity of the idea, perseverance in gradually and thoroughly mastering the chosen primary medium and visual expression and therefore, perceiving the limits of their possible displacements and expansions.

---

¹¹ Milivoj Pavlović, Signalistička neverbalna poezija (*Signalist Non Verbal Poetry*), published on the portal Signalizam: manifesti, studije, eseji (Signalism: manifests, studies, essays), prikazi <http://signalism1.blogspot.com/2009/08/signalisticka-neverbalna-poezija.html> accessed 20.7.2023

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ
ГРАДА БЕОГРАДА

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

PUBLISHER
SALES GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Главни и одговорни уредник
Михаило М. Петковић, директор галерије

Editor-in-chief
Mihailo M. Petković, Gallery Director

Кустоси галерије
Сања Тодосијевић
Јелена Кривокапић

Gallery Curators
Sanja Todosijević
Jelena Krivokapić

Ликовни уредник
Мирослав Сапунџић

Art Editor
Miroslav Sapundžić

Уметнички савет
Бранко Раковић
Александар Лека Младеновић
Горан Десанчић

Art Council
Branko Raković
Aleksandar Leka Mladenović
Goran Desančić

Текст у каталогу
Мирослав Карић

Text in catalogue
Miroslav Karić

Превод
Ванда Перовић

Translation
Vanda Perović

Дизајн
Жолт Ковач

Design
Žolt Kovač

Фотографија
Зоран Вељковић

Photography
Zoran Veljković

Штампа
Грид студио доо, Београд

Printed by
Grid studio, Belgrade

Тираж
150

Print run
150

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

73/76.071:929 Антанасијевић Л.(083.824)
73/76(497.11)“19/20”(083.824)

АНТАНАСИЈЕВИЋ, Лидија, 1961–

Лидија Антанасијевић = Lidija Antanasijević : re-transformatorium : Продајна галерија "Београд", август–септембар 2023. / [текст у каталогу Мирослав Карић = text in catalogue Miroslav Karić ; превод Ванда Перовић = translation Vanda Perović ; фотографија Зоран Вељковић = photography Zoran Veljković]. – Београд : Продајна галерија "Београд" = Belgrade : Gallery "Beograd", 2023 (Београд : Грид студио = Belgrade : Grid studio). – [12] стр. : репродукције ; 22 x 22 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. – Текст штампан двостубачно. – Тираж 150. – Лидија Антанасијевић: стр. [4]. – Напомене и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-6141-203-5

а) Антанасијевић, Лидија (1961–) — Изложбени каталози

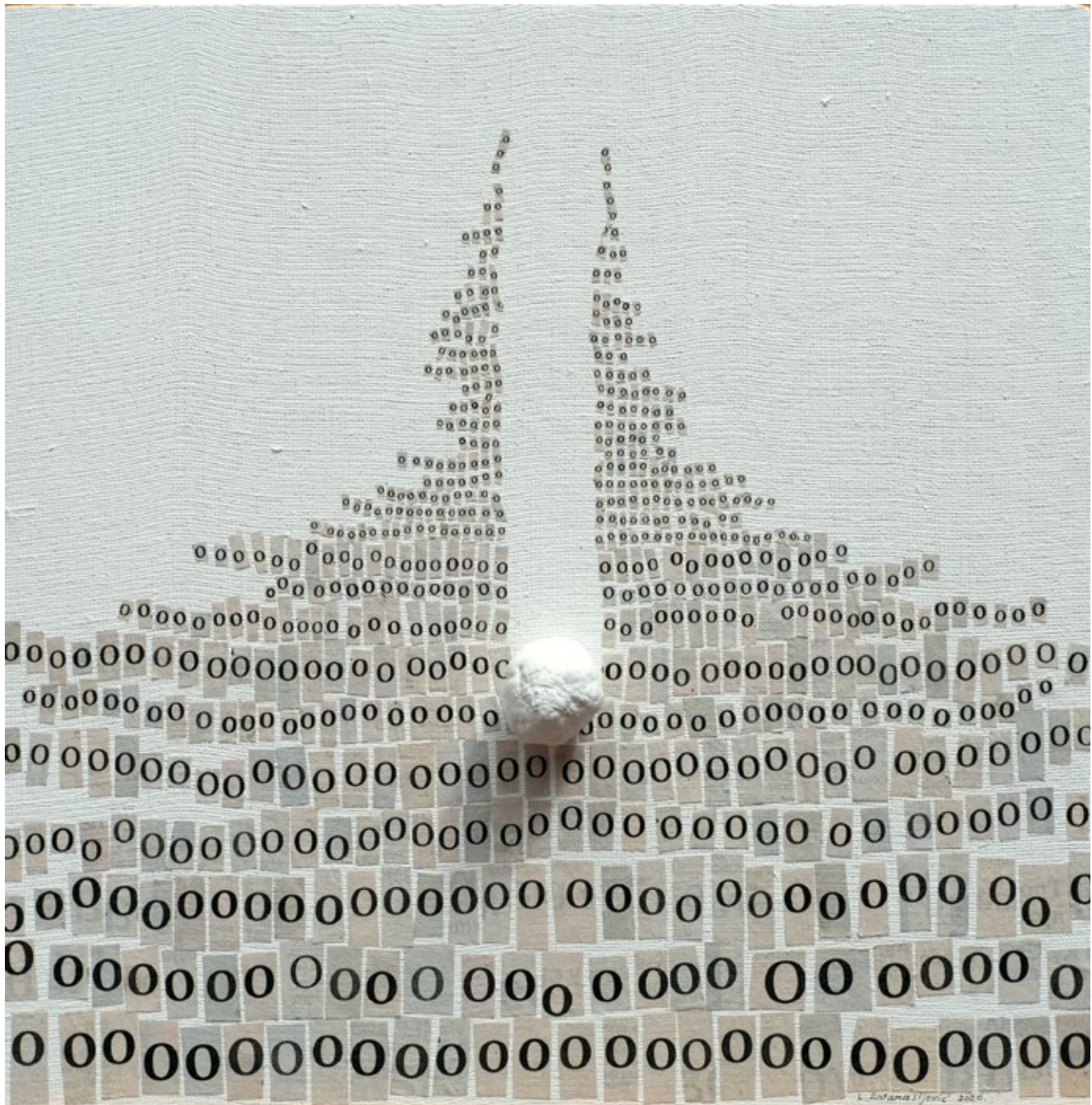
COBISS.SR-ID 123258377

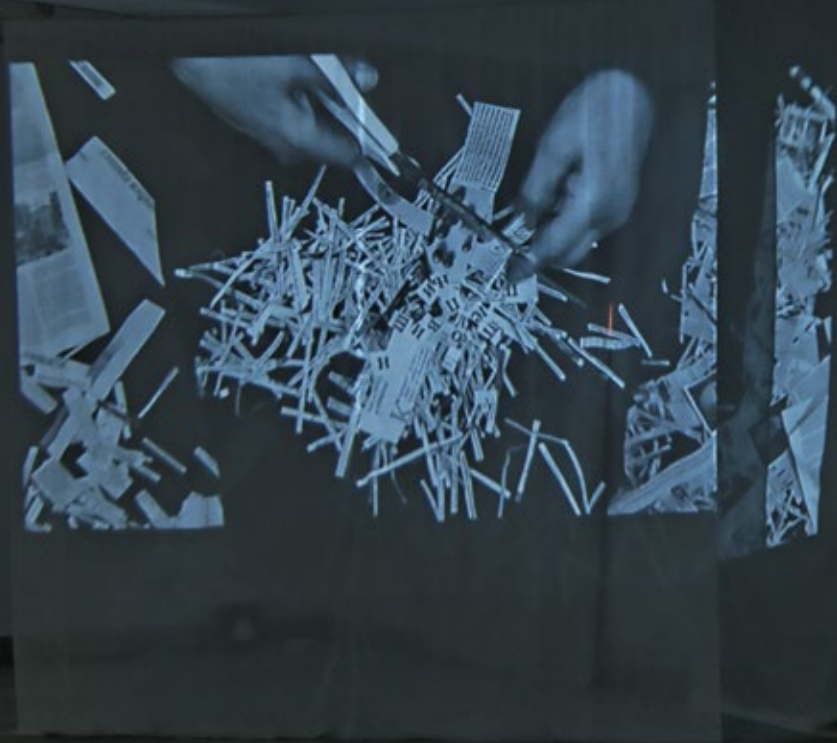
Насловна и последња страна / Front and back cover

Re-Transformatorium

2023, поставка у Продајној галерији „Београд“/
installation view in Sales Art Gallery

Падајуће 0, 2020, колаж, 27x27cm
0 Scrolling Down, 2020, collage, 27x27cm

www.galerijabeograd.org